

Hr Märt Ots
Konkurentsiamet
Auna 6
10317 Tallinn

Teie: 28.02.11 nr 9.2-5/11-0090-001
Meie 31.03.2011 nr 6/1103534-16

Lugupeetud hr Ots,

Käesolev kiri on vastuseks Teie 28.02.2011 kirjale, millega teavitate meid järelevõlvementluse algatamisest kehtiva veeteenuse hinna üle Tallinna ja Saue linnas. Tuletan meelde, et kehtivad veeteenuse tariifid kinnitati alates 01.01.2010.a vastavalt Tallinna linnaga sõlmitud Teenuslepingus sisalduvale tariifimehhanismile. Teenusleping on osaks täielikult õigusnõuetega kooskõlas olevast 2001.a jaanuaris sõlmitud ja sellest ajast kehtivast erastamislepingust, mida AS Tallinna Vesi (ASTV) ning selle aktsionärid on alati täitnud. ASTV erastamine juhindus konkurentsituru tingimustest ning erastamise hankemenetluses seati pakkujatele selged kriteeriumid, mille põhjal nende poolt esitatud pakkumisi hinnati. Pakkumise kriteeriumid seadis Tallinna linn, keda selles protsessis toetas Eesti Vabariigi valitsus.

Leiame, et see on ülimalt üllatav, et Konkurentsiamet (KA) algatab järelevõlvementluse meie kehtivate, 2010 veeteenuse hindade osas, tuginedes andmetele, mida ASTV esitas Teile 2011 hinnataotluse osana ja täiendava informatsioonina samal ajal kui 2011 hinnataotluse kooskõlastamismenetlus on veel käimas. Teie kiri järelevõlvementluse algatamise teavitusega saadeti meile 28.02.2011.a, samal päeval, kuid ajalisel ENNE seda, kui saime Teie kirja, mis sisaldas eelteavitust meie 2011 hinnataotluse mittekooskõlastamise kavatsusest. Sellisest teguviisist võib välja lugeda, et olete juba meie 2011 hinnataotluse kooskõlastusmenetluse suhtes eelotsustuse ära teinud ning järelevõlvementluse algatamine on selge signaal sellest, et olete kaalumas ajutiste hindade kehtestamist, vaatamata meie 2011 hinnataotluse menetluse lõpptulemusest.

Nagu oleme mitmeid kordi selgitanud, on KA võtnud täiesti erineva seisukoha regulatsiooni printsiipidele võrreldes Maailmapanga, Euroopa teiste regulaatorite, ASTV, ning, mis kõige olulisem, meie erastamislepingu majanduslike tingimustega. Ilma igasuguse diskussioonita ettevõttega ning käsitlemata Teie otsuste võimalikku mõju ASTV erastamisega Eesti keskkonna ja majandusele loodud lisandväärtuse hävitamisele, saadate järelevõlvementluse alustamisega ettevõttele ja selle investoritele selge signaali, et Te ei kavats teha riigi ja kohaliku omavalitsuse poolt erastamise tehinguga endale võetud kohustusi. Järelevõlvementluse alustamine, mis võib viia ajutiste hindade kehtestamiseni on olulises vastuolus õigustatud ootustega, mis investoritel olid ettevõtte erastamisel. Need õigustatud ootused olid – kui investor saavutab nõutud kvaliteedi ja keskkonna parendused madalaima võimaliku tariifitõusu läbi, siis võimaldatakse investoril teenida õigustatud tulu investeringult erastamislepingu kokku lepitud kogu eluea kestel.

Samuti lubage meelde tuletada, et kui 20-aastase kehtivusajaga erastamislepingu kehtivusaja keskel vaadatakse riigi või selle ametiasutuste poolt üle tariife eesmärgiga neid oluliselt vähendada ning seda tehakse üksnes tuginedes KA enda majasisesele analüüsile, mida ei ole rahvusvaheliselt või isegi

tvesi@tvesi.ee Tel. +372 6262 200
www.tallinnavesi.ee Fax +372 6262 300

AS Tallinna Vesi, Ädala 10, Tallinn 10614, Estonia, Reg. no 10257326

kohalike majanduse või juriidiliste ekspertide poolt üle kontrollitud, siis selline teguviis on ebamõistlik, võib isegi öelda, et tegemist on suvaotsustusega, mis on ebaoproportsionaalne, diskrimineeriv ning täielikult vastuolus mitte ainult Eesti Vabariigi põhiseaduse põhimõtetega, vaid ka EL õiguse oluliste aluspõhimõtetega.

Olete meie hinnataotluse osas esitanud järgmise seisukoha, et seadus on lepingu suhtes ülimuslik: „**Tallinna Linna ja ASTV vahel sõlmitud kokkulepped ei ole tugevama õigusjõuga kui ÜVVKS**, millest KA juhindub veeteenuse hinna kooskõlastamisel. KA on seisukohal, et ASTV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud vaid juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS toodud põhimõtetele. Seega on KA kohustatud ASTV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinna analüüsimisel lähtuma vaid ÜVVKS-st, millest tulenevalt on põhjendatud vaid kulupõhine veeteenuse hind....“ Oleme põhjalikult analüüsinud ÜVKS-i ning soovime välja tuua, et meie analüüside kohaselt ei nõua ükski ÜVKS-i paragrahv KA-lt varade jääkmaksumuse kasutamist (vastupidiselt investeeritud kapitali kasutamisele, mida on ASTV välja pakkunud järgides erastatud ettevõtete parimate regulatsiooni praktikate põhimõtteid), samuti ei keela ÜVKS KA-l kasutada inflatsiooni WACC-i arvutamisel ega indekseerida varasid, millised teemad on kõik põhjalikult selgitatud meie poolt KA-le 29.03.2011 saadetud kirjas, mis toetab lepingul põhinevat Hinnataotlust ning selgitab vastuolude puudumist ÜVKSiga.

Käesolevaga soovime veel kord juhtida Teie tähelepanu teatud olulistele juriidilistele aspektidele. Näib, et KA on lähiajal tegemas otsust mitte kooskõlastada ASTV poolt taotletavat Tallinna ja Saue veeteenuse hinda 2011. aastaks ning lisaks sellele olete luubi alla võtnud ka meie 2010 teenuse hinnad, kuna Teie arvates ei ole taotletav veeteenuse hind põhjendatud, mitte võttes seejuures arvesse ei meie erastamislepingut ega hiljutist EL Komisjoni sekkumist samas asjas.

Asjaolu, et olete otsustanud eirata ASTV erastamist ning selle käigus sõlmitud ja seega õiguslikult siduvat Teenuslepingut, mis on üheks erastamisdokumentidest, selgub Teie 28.02.2011.a vastuskirjast meie hinnataotlusele (lk 26-27 murdel asuvas paragrahvist ja punktist 5.1. lk-l 9). Selline tegevus kujutab endast ühepoolselt KA poolt erastamislepingu ja Teenuslepingu rikkumist. Konkreetselt, lk-l 9, nendite, et: „**Tallinna Linna ja ASTV vahel sõlmitud kokkulepped ei ole tugevama õigusjõuga kui ÜVVKS**,“. Tundub, et viitate ÜVVKS-ile kui ülima õigusjõuga rakenduvale õigusaktile põhjendamaks miks olete täielikult ja selgesõnaliselt eirata ASTV erastamislepingut ja Teenuslepingut.

Sellise lähenemise tagajärjel leiame, et KA on ignoreerinud investori poolt ettevõtte erastamisel ettevõtte aktsiate eest tasutud hinda, millega KA keelab investoritel teenida oma investeeringult õiguspärast tulu. Seda tuleb kvalifitseerida ASTV erastamisel Eesti võimuorganite poolt kehtestatud õiguslike ja majanduslike tingimuste ühepoolse modifitseerimisena.

Taoline lähenemine pöörab tegelikult pea peale õigusliku ja majandusliku platvormi, mille alusel välisinvestorid otsustasid erastamisel ettevõttesse investeerida. Antud juhul rikub KA selline seisukoht üldtuntud EL õiguse põhimõtteid, mille kohaselt ettevõtete erastamisel on EL liikmesriigid kohustatud järgima „*ettemääratud objektiivseid ja stabiilseid kriteeriume*“, ning, selleks, et tagada, et antud põhimõttest mööda ei hiilitaks, on EL liikmesriigid samuti kohustatud hoiduma erastamise menetluse eesmärgil seatud õiguslike reeglite ja kriteeriumide suvalisest muutmisest *ex post facto*.

Kasutame juhust lisada, et käesolevas situatsioonis on eriti õigustamatu KA seisukoht ASTV monopoli olukorra osas ning sellest tuletatud vajadusest vältida ülemäärast tulu teenimist tarbijate huvides, kuivõrd kooskõlas erastamise aegse valdkonna rahvusliku regulatsiooniga ja erastamisel

kehtestatud kehtiva Teenuslepingu tingimused võtsid sellist avalikku huvi juba nõuetekohaselt arvesse. Tõepoolest, ASTV erastamisel kehtestatud lepingud ja kriteeriumid **loodi ja vormiti eesmärgiga ohjeldada tariifitõuse**, samuti tagada kvaliteediparendused ning nii stabiilsed pikaajalised pooltevahelised suhted kui ka erastamisest maksimaalse kasu saamine, tagades samas adekvaatse tulu ka investoritele. Erastamise ajal avalikult kajastatud enampakkumise kriteeriumid (iseäranis põhikriteerium, mis puudutas k-koefitsienti) peegeldasid avalikku huvi kaitsta tarbijaid monopolisti võimaliku katse vastu teenida ülikasumeid selle läbi, et erastamise üheks tingimuseks oli hoida tariife madalaimal võimalikul tasemel.

Antud asjaoludel rikub KA seisukoht kapitali vaba liikumist ja ettevõtlusvabadust, mis on põhivabadused EL õiguses ning on ülimuslikena sätestatud EL konsolideerimislepingu artiklites 49 ja 63.

Viimase märkusena Teie 28.02.2011.a kirjale, millega eelteavitade meid peatsest ASTV hinnataotluse kooskõlastamata jätmisest. Peame vajalikuks veelkord toonitada, et KA kooskõlastusmenetlus ja järelevalvemenetlus on vägagi otseselt seotud EL Komisjoni teabepäringu eseme ja sisuga, mis on ka põhjus, miks ettevõtte taotles, et KA võtaks aega ning ei teeks nendes menetlustes rutakaid otsuseid selleks, et ennetada KA sattumist vastuollu El Komisjoni hinnanguga ASTV kaebuses käsitletud Eesti riigi poolt kasutatud meetmetele. On ilmne, et kui KA peaks võtma vastu lõpliku otsuse ASTV tariifide suhtes enne seda, kui Eesti ametiasutused vastavad EL Komisjoni teabepäringule, siis see seab ohtu Komisjoni menetluse *effet utile*, mis on silmnähtavas vastuolus liikmesriikide ja Komisjoni vahelise lojaalse koostöö põhimõttega.

Lisaks soovime veelkord toonitada, et ASTV taotles 3.5% tariifitõusu alates 01.01.2011.a vastavalt Teenuslepingule, mis sisaldab nii kohustust osutada EL-tasemel teenust kui õigust teenida tulu väikseima võimaliku tariifitõusu tingimustes, millised lepiti kokku ASTV erastamisel 2001.a. Nii meie esialgses hinnataotluses kui 29.03.11 vastuskirjas KA seisukohtadele oleme esitanud toetava tõendusmaterjali, mis võimaldab KA-l veenduda, et ASTV poolt esitatud hinnataotlus ei ole vastuolus ÜVKSiiga-

Meie 2011.a hinnataotlus nagu ka 2010.a kehtestatud hinnad põhinesid erastamisel kokku lepitud tariifi mehhanismil. Erastamisleping ja sellega seotud lepingud on täielikult vastavuses tol hetkel kehtinud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seadusega (ÜVVKS) ning EL õigusaktidega. Selleks, et näitlikustada vastavate lepingute ning erastamisel vastu võetud otsuste korrektsust ning samuti ettevõtte poolt kokku lepitud kohustuste täitmist, esitasime koos hinnataotlusega detailse ja erapooletult kinnitatud analüüsi. Selle analüüsi esitamisega lootis ettevõtte abistada KA-d hinnataotluse analüüsis ning näitlikustada sellega, et erastamise ajast kuni tänaseni (st 2001-2010 ajaperioodil) ettevõtte poolt teenitud tulu oli täielikult vastavuses teiste erastatud kommunaalteenuste ettevõtete tulukusega, kui arvestada rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtteid (vt Maailmapanga väljaanne *Resetting Price Controls for Privatized Utilities*, millele Te ise oma 03.02.2011.a vastuse alaviites 4 viitate). See erapooletult kinnitatud analüüs näitab selgelt, et ettevõtte ja UUTBV poolt erastamisest teenitud tulukus ei ole olnud ülemäärane. Veelgi enam, selleks, et tagada, et KA saaks teha võimalikult täielikul informatsioonil põhineva otsuse ning selleks omada juurdepääsu kõigile erastamisaegsetele olulistele finants- ja tootmise tingimustele ja hinnata ka ettevõtte poolt nende tingimuste täitmist alates erastamisest, edastas ASTV KA-le osana 09.11.2010.a esitatud hinnataotlusest (10.11.2010.a edastatud elektrooniliselt CD-l) Teenuslepingu kõik osad ja muudatused **ning kõik olulised erastamisel sõlmitud dokumendid.**

Vaatamata meie ulatuslikule 2011.a hinnataotlusele, oleme sunnitud nentima, et olete otsustanud täielikult eirata rahvusvaheliselt hinnatud ja tunnustatud ekspertide arvamusi nagu ka meie blokkmudelit, kuivõrd Te ei ole kumbagi neist Teie 28.02.2010.a meie 2011 hinnataotlust puudutavas kirjas kordagi analüüsinud. Analoogselt, ükski Teie 28.02.2011.a meie 2011.a hinnataotlust puudutavas kirjas kätkevad seisukoht ja seega tõenäoliselt ka Teie lähenemine meie 2010.a kehtestatud hindade järelevalvele ei põhine ei Teenuslepingu ühegi osa ega ühegi olulise erastamisdokumendi analüüsil.

ASTV arvates ei ole selline lähenemine aktsepteeritav ning annab veelkordset kinnitust sellele, et KA tegutseb vastuolus EL õiguse aluspõhimõtetega.

Kuna soovime olla hea partner ning pidada Teiega läbipaistvat ja professionaalset dialoogi regulatsiooni põhimõtete üle, oleme (käesolevale kirjale) lisanud Teie poolt 28.02.2011.a saadetud kirjas nõutud informatsiooni. Jääme jätkuvalt lootma avatud diskussioonile mis tahes täiendavat selgitamist või arutelu vajavate teemade osas, eriti mis puudutab **Teenuslepingu ja ASTV erastamislepingu ühepoolset rikkumist, milline sündmus leiab aset siis, kui KA jätkab seni valitud lähenemisega.** Juhul, kui selline sündmus peaks aset leidma, siis on ettevõtte vajadusel valmis oma õiguste ja oma aktsionäride õiguste kaitseks astuma mis tahes juriidilisi samme nii rahvusvahelisel kui kohalikul tasemel.

Lugupidamisega,

Ian John Alexander Plenderleith
Juhatuse esimees